Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►**B** **UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 1592/2002**

z dne 15. julija 2002

o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 240, 7.9.2002, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►**M1**	Uredba Komisije (ES) št. 1701/2003 z dne 24. septembra 2003	L 243	5	27.9.2003
►**M2**	Uredba (ES) št. 1643/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2003	L 245	7	29.9.2003
►**M3**	Uredba Komisije (ES) št. 334/2007 z dne 28. marca 2007	L 88	39	29.3.2007

▼B

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 1592/2002

z dne 15. julija 2002

o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA -

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V civilnem letalstvu je treba zagotoviti stalno visoko in enotno stopnjo zaščite evropskih državljanov s sprejetjem skupnih varnostnih predpisov in ukrepov, s katerimi se zagotovi skladnost proizvodov, oseb in organizacij v Skupnosti s takšnimi predpisi in predpisi, sprejetimi za varstvo okolja. To bo prispevalo k pospešitvi prostega pretoka blaga, oseb in organizacij na notranjem trgu.

(2) Kot posledica tega so letalski proizvodi podvrženi certifikaciji, s katero se preveri, ali ti izpolnjujejo bistvene plovnostne in okoljevarstvene zahteve, povezane s civilnim letalstvom. V enem letu po začetku veljavnosti te uredbe je treba razviti ustrezne bistvene zahteve, ki urejajo operacije zrakoplovov, licenciranje letalskega osebja in uporabo te uredbe za zrakoplove tretjih držav in nato za druga področja varnosti civilnega letalstva.

(3) V odgovor na naraščajočo skrb za zdravje in udobje potnikov med leti je treba razviti načrte zrakoplovov, v katerih bo bolje poskrbljeno za varnost in zdravje potnikov.

(4) Rezultate preiskav letalskih nesreč je treba obravnavati takoj, zlasti kadar so povezane z neustreznim projektiranjem zrakoplovov in/ali operativnimi vprašanji, da se zagotovi ponovno zaupanje uporabnikov v letalski prevoz.

(5) Konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu, podpisana v Čikagu dne 7. decembra 1944 („Čikaška konvencija“), katere pogodbenice so vse države članice, že določa minimalne standarde za zagotavljanje varnosti civilnega letalstva in s tem povezano varstvo okolja. Bistvene zahteve Skupnosti in predpisi, ki jih je sprejela za njihovo izvajanje, morajo zagotoviti, da bodo države članice izpolnile obveznosti, ki jim jih nalaga Čikaška konvencija, vključno s tistimi do tretjih držav.

(6) Za letalske proizvode, dele in naprave se izdajo certifikati, po tem ko se ugotovi njihova skladnost z bistvenimi plovnostnimi in okoljevarstvenimi zahtevami, ki jih Skupnost določi v skladu s standardi iz Čikaške konvencije. Komisija mora biti pooblaščena za oblikovanje potrebnih izvedbenih predpisov.

([1]) UL C 154 E, 29.5.2001, str. 1.
([2]) UL C 221, 7.8.2001, str. 38.
([3]) Mnenje Evropskega parlamenta z dne 5. septembra 2001 (UL C 72 E, 21.3.2002, str. 146), Skupno stališče Sveta z dne 19. decembra 2001 (UL C 58 E, 5.3.2002, str. 44) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 9. aprila 2002 (še ni objavljen v Uradnem listu). Sklep Sveta z dne 18. junija 2002.

▼B

(7) Da bi države članice dosegle cilje Skupnosti glede prostega pretoka blaga, oseb in storitev, pa tudi cilje v zvezi s skupno prometno politiko, morajo brez dodatnih zahtev ali ocenjevanja sprejeti proizvode, dele in naprave, organizacije ali osebe, ki so certificirani v skladu s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi.

(8) Treba je zagotoviti dovolj prožnosti za soočanje s posebnimi okoliščinami, kot so nujni varnostni ukrepi, nepredvidene ali omejene operativne potrebe, in predvideti možnosti, da se enakovredna stopnja varnosti doseže z drugimi sredstvi. Države članice morajo imeti pravico, da odobrijo izjeme od zahtev te uredbe in njenih izvedbenih predpisov, če je področje njihove uporabe strogo omejeno in so podvržene ustreznemu nadzoru Skupnosti.

(9) Izpolnitev ciljev te uredbe je mogoče učinkovito doseči s sodelovanjem s tretjimi državami. V tem primeru se lahko določbe te uredbe in njene izvedbene predpise prilagodijo s sporazumi, ki jih Skupnost sklene s temi državami. Če takih sporazumov ni, bi morale imeti države članice kljub temu pravico, da pod ustreznim nadzorom Skupnosti priznajo potrdila, izdana za tuje proizvode, dele in naprave, organizacije in osebje tretjih držav.

(10) Treba je vzpostaviti ustrezne ukrepe za zagotovitev potrebne zaščite občutljivih varnostnih podatkov ter za seznanjanje javnosti z ustreznimi podatki o stopnji varnosti civilnega letalstva in s tem povezanega varstva okolja, ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije [1] in ustrezne nacionalne zakonodaje.

(11) Obstaja potreba po boljših ureditvah na vseh področjih, ki jih ureja ta uredba, da bi nekatere naloge, ki se trenutno izvajajo na ravni Skupnosti ali na nacionalni ravni, prevzel en sam strokovni organ. Zato je treba v obstoječi institucionalni strukturi Skupnosti in ravnotežju moči ustanoviti Evropsko agencijo za varnost v letalstvu, ki bo neodvisna glede tehničnih vprašanj in bo pravno, upravno in finančno avtonomna. V ta namen je potrebno in ustrezno, da je ta organ Skupnosti pravna oseba in da izvaja izvedbena pooblastila, ki mu jih podeljuje ta uredba.

(12) Da bi agencija lahko Skupnosti nudila ustrezno pomoč, ji je treba omogočiti razvoj strokovnega znanja in izkušenj glede vseh vidikov varnosti civilnega letalstva in zaščite okolja, ki jih ureja ta uredba. Komisiji naj bi pomagala pri pripravi potrebne zakonodaje, državam članicam in industriji pa pri njenem izvajanju. Izdajala naj bi specifikacije za certifikacijo in navodila, objavljala rezultate tehničnih preiskav in po potrebi izdajala certifikate ter pomagala Komisiji pri nadzoru uporabe te uredbe ter njenih izvedbenih predpisov, prav tako pa naj bi imela potrebno avtonomijo za izpolnjevanje svojih nalog.

(13) Za učinkovit nadzor dejavnosti agencije bi morali v upravnem odboru biti predstavniki Komisije in držav članic. Odbor naj bi imel potrebna pooblastila za pripravo proračuna, preverjanje njegovega izvajanja, sprejetje ustreznih finančnih predpisov, oblikovanje preglednih delovnih postopkov za sprejemanje odločitev agencije in imenovanje izvršilnega direktorja. Smiselno je, da se agenciji dovoli izvajanje raziskav ter organizacija ustrezne koordinacije s Komisijo in državami članicami. Zaželeno je, da agencija Skupnosti in njenim državam članicam pomaga na področju mednarodnih odnosov, vključno z uskladitvijo predpisov, priznavanjem potrditev in tehničnim sodelovanjem, in da je upravičena vzpostaviti ustrezne odnose z letalskimi organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za vprašanja, ki jih ureja ta uredba.

[1] UL L 145, 31.5.2001, str 43.

▼B

(14) Javni interes narekuje, da agencija gradi svojo dejavnost v zvezi z varnostjo izključno na neodvisnem strokovnem znanju in izkušnjah in pri tem dosledno uporablja to uredbo in določbe, ki jih je Komisija sprejela za njeno izvajanje. Zato naj bi vse odločitve agencije v zvezi z varnostjo sprejemal izvršni direktor, ki mora biti dovolj prožen, da pridobi mnenje in organizira notranje delovanje agencije. Kadar mora agencija kljub temu pripraviti osnutke predpisov splošne narave, ki jih bodo izvajali nacionalni organi, se v postopek oblikovanja odločitev vključijo države članice.

(15) Strankam, na katere vplivajo odločbe agencije, je treba zagotoviti možnost, da izkoristijo pravna sredstva na način, ki ustreza posebni naravi področja letalstva. Predvideti je treba primeren pritožbeni postopek, po katerem je zoper odločbe izvršilnega direktorja mogoča pritožba pri posebni komisiji za pritožbe, zoper odločbe katere je mogoče pred Sodiščem vložiti tožbo.

(16) Da bi omogočili popolno avtonomnost in neodvisnost agencije, ji je treba zagotoviti avtonomni proračun, v katerem se prihodki stekajo zlasti iz prispevkov Skupnosti in pristojbin, ki jih plačujejo uporabniki sistema. Proračunski postopek Skupnosti velja v zvezi s prispevkom Skupnosti in vsemi drugimi denarnimi podporami v breme splošnega proračuna Evropske unije. Revizijo računov opravlja Računsko sodišče.

(17) Ukrepi, potrebni za izvajanje te uredbe, se sprejmejo v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ([1]).

(18) Ker države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev predlaganih ukrepov, in sicer oblikovanja in enotne uporabe skupnih predpisov na področju varnosti civilnega letalstva in varstva okolja, in ker jih je zaradi vseevropske uporabe te uredbe laže doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, potrebnih za doseganje teh ciljev.

(19) Pred ustanovitvijo lokalnih uradov agencije se določijo splošna pravila za razjasnitev zahtev, ki jih je treba izpolniti, in prispevki, ki jih morajo zagotoviti udeležene države članice.

(20) Priznava se, da bi bilo treba doseči vključitev evropskih držav, ki niso članice Evropske unije, s čimer bi se zagotovila primerna vseevropska dimenzija in pospešilo izboljšanje varnosti civilnega letalstva na celotnem območju Evrope. Evropske države, ki so s Skupnostjo sklenile sporazume o sprejetju in uporabi pravnega reda Skupnosti na področju, ki ga ureja ta uredba, bi se morale pridružiti njenemu delu v skladu s pogoji, o katerih se dogovorijo v teh sporazumih.

(21) Splošni cilj je opraviti učinkovit prenos funkcij in nalog, ki so jih do sedaj izvajale države članice, vključno s tistimi, ki izhajajo iz njihovega sodelovanja preko Skupnih letalskih oblasti, na agencijo brez kakršnega koli poslabšanja trenutne visoke stopnje varnosti in brez kakršnega koli negativnega vpliva na časovni razpored certificiranja. Sprejmejo se ustrezni ukrepi za zagotovitev potrebnega prehodnega obdobja.

(22) Ta uredba vzpostavlja ustrezen in celovit okvir za certificiranje vpliva letalskih proizvodov na okolje, pa tudi za opredelitev in izvajanje skupnih tehničnih zahtev in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva. Direktiva Sveta 80/51/EGS z dne 20. decembra 1979 o omejevanju hrupa podzvočnih zrakoplovov ([2]) in Priloga II k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in

([1]) UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

▼B

upravnih postopkov na področju civilnega letalstva ([3]) se zato v primernem času razveljavita, brez poseganja v certifikacijo proizvodov, oseb in organizacij, ki je že bila opravljena v skladu s temi predpisi.

(23) Ta uredba se bo uporabljala na vseh drugih področjih, ki zadevajo varnost civilnega letalstva, na podlagi bodočega predloga v skladu s Pogodbo -

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

NAČELA

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za:

(a) načrtovanje, izdelavo, vzdrževanje in rabo letalskih proizvodov, delov in naprav, pa tudi za osebje in organizacije, ki so vključene v načrtovanje, izdelavo in vzdrževanje takšnih proizvodov, delov in naprav;

(b) osebje in organizacije, ki so vključeni v operacije z zrakoplovi.

2. Ta uredba se ne uporablja, kadar se proizvodi, deli, naprave, osebje in organizacije iz odstavka 1 uporabljajo v vojaških, carinskih, policijskih ali podobnih operacijah. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da takšne službe ustrezno upoštevajo cilje te uredbe, kolikor je to izvedljivo.

Člen 2

Cilji

1. Glavni cilj te uredbe je vzpostaviti in ohraniti visoko enotno stopnjo varnosti civilnega letalstva v Evropi.

2. Dodatni cilji na področjih, ki jih ureja ta uredba, so:

(a) zagotoviti visoko enotno stopnjo varstva okolja;

(b) olajšati prosti pretok blaga, oseb in storitev;

(c) spodbuditi stroškovno učinkovitost regulativnih in certifikacijskih postopkov ter preprečiti podvajanje na nacionalni in evropski ravni;

(d) pomagati državam članicam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti po Čikaški konvenciji z oblikovanjem temelja za skupno razlago in enotno izvajanje njenih določb ter z zagotavljanjem, da bodo te v tej uredbi in predpisih za njeno izvajanje pravilno upoštevane;

(e) po vsem svetu uveljaviti stališča Skupnosti v zvezi z varnostnimi standardi in predpisi v civilnem letalstvu z vzpostavitvijo ustreznega sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami.

3. Sredstva za uresničitev ciljev iz odstavkov 1 in 2 so:

(a) priprava, sprejetje in enotna uporaba vseh potrebnih predpisov;

(b) priznavanje certifikatov, licenc, potrdil in drugih dokumentov, izdanih za proizvode, osebje in organizacije v skladu s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi brez dodatnih zahtev;

([2]) UL L 18, 24.1.1980, str. 26. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 83/206/EGS (UL L 117, 4.5.1983, str. 15).

([3]) UL L 373, 31.12.1991, str. 4. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2871/2000 (UL L 333, 29.12.2000, str. 47).

▼B

(c) ustanovitev neodvisne Evropske agencije za varnost v letalstvu;

(d) enotno izvajanje vseh potrebnih predpisov s strani nacionalnih letalskih organov in agencije na področjih, za katera so odgovorni.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi:

(a) „stalni nadzor“ pomeni naloge, ki jih je treba opraviti, da se preveri, ali so pogoji, v katerih je bil certifikat izdan, izpolnjeni med celotnim obdobjem njegove veljavnosti, ter prav tako sprejetje zaščitnih ukrepov;

(b) „Čikaška konvencija“ pomeni Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu in njene priloge, podpisano v Čikagu dne 7. decembra 1944;

(c) „proizvod“ pomeni zrakoplov, motor ali propeler;

(d) „deli in naprave“ pomenijo vse instrumente, opremo, mehanizme, dele, aparature, pribor ali dodatno opremo, vključno s komunikacijsko opremo, ki se uporabljajo ali so namenjeni za upravljanje ali krmiljenje zrakoplova med letom in so vgrajeni ali nanj pritrjeni. Sem sodijo tudi deli osnovne konstrukcije zrakoplova, motorja ali propelerja;

(e) „certificikacija“ pomeni vse oblike priznavanja skladnosti proizvoda, dela ali naprave, organizacije ali osebe z veljavnimi zahtevami, vključno z določbami te uredbe in njenimi izvedbenimi predpisi, pa tudi izdajo ustreznih certifikatov, ki potrjujejo takšno skladnost;

(f) „usposobljen subjekt“ pomeni subjekt, ki lahko opravlja naloge certificikacije pod nadzorom in pristojnostjo agencije;

(g) „certifikat“ pomeni kakršno koli potrdilo, licenco ali drug dokument, ki se izda kot rezultat certifikacije.

POGLAVJE II

BISTVENE ZAHTEVE

Člen 4

Osnovna načela in uporaba

1. Zrakoplovi, vključno z vsemi vgrajenimi proizvodi, deli in napravami, ki so:

(a) načrtovani ali izdelani v organizaciji, nad katero agencija ali država članica zagotavlja varnostni nadzor; ali

(b) registrirani v državi članici; ali

(c) registrirani v tretji državi in jih uporablja uporabnik, čigar operacije nadzoruje katera koli država članica;

morajo biti v skladu s to uredbo, razen kadar se predpisani varnostni nadzor nad njimi prenese na tretjo državo in jih ne uporablja uporabnik Skupnosti.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za zrakoplove, navedene v Prilogi II.

3. Ta uredba ne vpliva na pravice tretjih držav, ki jih določajo mednarodne konvencije, zlasti Čikaška konvencija.

▼B

Člen 5

Plovnost

1. Zrakoplovi iz člena 4(1) morajo izpolnjevati bistvene plovnostne zahteve iz Priloge I.

2. Skladnost zrakoplovov, registriranih v državi članici, in vgrajenih proizvodov, delov ter naprav se določi v skladu z naslednjim:

(a) Proizvodi morajo imeti certifikat tipa. Certifikat tipa in potrditev sprememb takšnega certifikata tipa in dodatni certifikati tipa se izdajo, ko vlagatelj zahteve dokaže, da proizvod ustreza osnovam za certifikacijo tipa iz člena 15, določenim za zagotovitev skladnosti z bistvenimi zahtevami iz odstavka 1, in kadar proizvod nima nobenih značilnosti ali lastnosti, ki bi vplivale na varnost njegove uporabe. Certifikat tipa zajema proizvod z vsemi vgrajenimi deli in napravami.

(b) Posebni certifikati se lahko izdajo za dele in naprave, ko se ugotovi njihova skladnost s podrobnimi plovnostnimi specifikacijami, določenimi zaradi zagotavljanja skladnosti z bistvenimi zahtevami iz odstavka 1.

(c) Za vsak zrakoplov se izda individualno spričevalo o plovnosti, ko se ugotovi njegova skladnost z načrtom tipa, potrjenim s certifikatom tipa, in ko s tem povezana dokumentacija, pregledi in preskusi dokazujejo, da je zrakoplov primeren za varno uporabo. Spričevalo o plovnosti ostane veljavno, dokler se začasno ne odvzame, razveljavi ali prekliče ter dokler se zrakoplov vzdržuje v skladu z bistvenimi zahtevami za stalno plovnost iz točke 1.d v Prilogi I in izvedbenimi predpisi iz odstavka 4.

(d) Organizacije, pristojne za načrtovanje, izdelavo in vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, morajo dokazati, da so sposobne in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Sposobnost in sredstva organizacije se priznajo z izdajo potrdila organizaciji, razen v primeru drugačne oblike potrditve. Privilegiji, ki se priznavajo odobreni organizaciji, in obseg potrdila so določeni v pogojih za odobritev.

Poleg tega se lahko:

(e) od osebja, ki je odgovorno za predajo proizvoda, dela ali opreme v ponovno uporabo po končanem vzdrževanju, zahteva, da imajo ustrezno licenco („osebna licenca“);

(f) sposobnost organizacij za usposabljanje vzdrževalcev, da izpolnjujejo obveznosti, povezane z njihovimi privilegiji glede izdaje licenc iz točke (e), se prizna z izdajo potrdila.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2:

(a) se lahko dovoljenje za letenje izda, ko se izkaže, da je zrakoplov sposoben za varno izvajanje osnovnega letenja. Takšno dovoljenje se izda z ustreznimi omejitvami, zlasti zaradi zaščite varnosti tretjih oseb;

(b) se lahko spričevalo o plovnosti z omejitvami izda za zrakoplov, za katerega certifikat tipa ni bil izdan v skladu z odstavkom 2(a). V takšnem primeru je treba dokazati, da zrakoplov izpolnjuje posebne plovnostne specifikacije in da je kljub odstopanju od bistvenih zahtev iz odstavka 1 primerno varen za ta namen. Zrakoplov, ki izpolnjuje pogoje za takšna spričevala z omejitvijo, in omejitve glede uporabe takšnega zrakoplova se določijo v skladu z izvedbenimi predpisi iz odstavka 4;

(c) kadar to opravičuje število zrakoplovov istega tipa, ki izpolnjujejo pogoje za spričevalo o plovnosti z omejitvami, se lahko izda certifikat tipa z omejitvami in določi ustrezno izhodišče za certifikacijo tipa.

▼B

4. Komisija po postopku iz člena 54(3) sprejme določbe za izvajanje tega člena, ki podrobno določajo zlasti:

(a) pogoje za določanje osnov za certifikacijo tipa, ki velja za proizvod, in obveščanje vlagatelja zahteve o tem;

(b) pogoje za določanje podrobnih plovnostnih specifikacij, ki veljajo za dele in naprave, in obveščanje vložnika zahteve o tem;

(c) pogoje za določanje posebnih plovnostnih specifikacij, ki veljajo za tiste zrakoplove, ki izpolnjujejo pogoje za spričevalo o plovnosti z omejitvami, in obveščanje vlagatelja zahteve o tem;

(d) pogoje za izdajo in razširjanje obveznih informacij za zagotovitev stalne plovnosti proizvodov;

(e) pogoje za izdajo, vzdrževanje, spremembe, začasen odvzem ali razveljavitev certifikatov tipa, certifikatov tipa z omejitvami, potrditev sprememb certifikatov tipa, posameznih spričeval o plovnosti, spričeval o plovnosti z omejitvami, dovoljenj za letenje in certifikatov proizvodov, delov in naprav, med drugim:

(i) pogoje za trajanje teh certifikatov in pogoje za obnovo certifikatov, kadar je določeno omejeno trajanje;

(ii) omejitve, ki veljajo ob izdaji dovoljenj za letenje. Te omejitve zadevajo zlasti:

— namen leta,

— zračni prostor, ki se uporablja za let,

— usposobljenost letalske posadke,

— prevoz drugih oseb poleg letalske posadke;

(iii) zrakoplove, ki izpolnjujejo pogoje za spričevalo o plovnosti z omejitvami in s tem povezane omejitve;

(f) pogoje za izdajo, vzdrževanje, spremembo, začasen odvzem ali razveljavitev potrdil organizacij, ki se zahtevajo v skladu z odstavkom 2(d) in (f), in pogoje, v katerih takšnih potrdil ni treba zahtevati;

(g) pogoje za izdajo, vzdrževanje, spremembo, začasen odvzem ali razveljavitev osebnih licenc, ki se zahtevajo v skladu z odstavkom 2(e);

(h) odgovornost nosilcev certifikatov;

(i) načini, kako zrakoplovi iz odstavka 1, ki niso zajeti v odstavku 2 ali 3, izkazujejo skladnost z bistvenimi zahtevami.

5. Pri oblikovanju izvedbenih predpisov iz odstavka 4 bo Komisija namenila posebno pozornost temu, da bodo:

(a) odražale stanje tehnike in najboljšo prakso na področju plovnosti;

(b) upoštevale izkušnje, pridobljene na področju letalstva na svetovni ravni, ter znanstveni in tehnični napredek;

(c) omogočala takojšen odziv na ugotovljene vzroke nesreč in resnih incidentov.

Člen 6

Bistvene okoljevarstvene zahteve

▼M3

1. Proizvodi, deli in naprave morajo izpolnjevati zahteve o varstvu okolja iz spremembe 8 Zvezka I in spremembe 5 Zvezka II Priloge 16 Čikaške konvencije, kakor se uporablja z dne 24. novembra 2005, razen dodatkov k Prilogi 16.

▼B

2. Odstavek 1 tega člena se lahko prilagodi po postopku iz člena 54 (3) zaradi uskladitve s poznejšimi spremembami Čikaške konvencije in njenih prilog, ki začnejo veljati po sprejetju te uredbe in bodo veljale v vseh državah članicah, če takšno prilagajanje ne širi področja uporabe te uredbe.

3. Komisija po postopku iz člena 54(3) določi pravila za izvajanje odstavka 1 in pri tem po potrebi uporabi vsebino dodatkov izdstavka 1.

Člen 7

Letalske operacije in licenciranje letalskega osebja

Komisija čim prej predloži Evropskemu parlamentu in Svetu ustrezne predloge v zvezi z osnovnimi načeli, uporabo in bistvenimi zahtevami za področja, ki jih ureja člen 1(1)(b).

Člen 8

Priznavanje certifikatov

1. Države članice priznajo certifikate, izdane v skladu s to uredbo, brez dodatnih zahtev ali tehničnih ocenjevanj. Če veljajo začetna potrdila za določen namen ali namene, veljajo vsa kasnejša potrdila le za enak(-e) namen(-e).

2. Do sprejetja izvedbenih predpisov iz člena 5(4) in brez poseganja v člen 57(2) se lahko certifikati, ki jih ni mogoče izdati v skladu s to uredbo, izdajo na podlagi veljavnih nacionalnih predpisov.

Člen 9

Priznavanje certifikatov tretjih držav

1. Z odstopanjem od določb te uredbe in njenih izvedbenih predpisov lahko agencija ali letalski organi v državi članici izdajo certifikate na podlagi certifikatov, ki so jih izdali letalski organi tretje države, kakor je to predvideno v sporazumih o medsebojnem priznavanju med Skupnostjo in navedeno tretjo državo.

2. (a) Če ni sklenjenega sporazuma s Skupnostjo, lahko država članica ali agencija izda certifikate na podlagi certifikacij, ki so jih pristojni organi tretje države izdali med izvajanjem sporazuma, sklenjenega med navedeno državo članico in zadevno tretjo državo pred začetkom veljavnosti s tem povezanih določb te uredbe, in o tem obvesti Komisijo ter druge države članice. Agencija lahko takšna spričevala izda v imenu katere koli države članice med izvajanjem sporazuma, sklenjenega med eno od držav članic in zadevno tretjo državo.

(b) Če Komisija meni, da:

— z določbami sporazuma med državo članico in tretjo državo ne bi bilo mogoče zagotoviti stopnje varnosti, ki bi bila enakovredna tisti, ki jo določajo ta uredba in njeni izvedbeni predpisi,

in/ali

— bi zaradi takšnega sporazuma prišlo do pristranskosti med državami članicami, ki ne bi bila upravičena iz nujnih varnostnih razlogov, ali je sporazum v nasprotju z zunanjo politiko Skupnosti do tretjih držav,

lahko po postopku iz člena 54(2) zahteva, da zadevna država članica sporazum spremeni, odloži njegovo uporabo in se mu odpove v skladu s členom 307 Pogodbe:

(c) Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za odpoved takšnih sporazumov, čim prej po začetku veljavnosti sporazuma med

▼B

Skupnostjo in zadevno tretjo državo na tistih področjih, ki jih ureja slednji sporazum.

Člen 10

Določbe o prožnosti

1. Določbe te uredbe in njeni izvedbeni predpisi državi članici ne preprečujejo takojšnjega odziva na problem v zvezi z varnostjo, ki zadeva proizvod, osebo ali organizacijo, za katere veljajo določbe te uredbe.

Če je problem v zvezi z varnostjo posledica:

(a) nezadostne stopnje varnosti kot rezultat uporabe te uredbe; ali

(b) pomanjkljivosti te uredbe ali njenih izvedbenih predpisov;

mora država članica takoj obvestiti agencijo, Komisijo in druge države članice o sprejetih ukrepih in razlogih zanje.

2. Komisija po postopku iz člena 54(3) odloči o tem, ali nezadostna stopnja varnosti ali pomanjkljivosti te uredbe ali njenih izvedbenih predpisov upravičuje nadaljnje izvajanje ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 1. V tem primeru mora sprejeti tudi ukrepe, ki so nujni za spremembo s tem povezane določbe. Če se izkaže, da ukrepi države članice niso upravičeni, jih mora država članica preklicati ali spremeniti.

3. Države članice lahko v nujnih nepredvidenih ali časovno omejenih operativnih razmerah ali operativnih potrebah odobrijo izjeme od izpolnjevanja bistvenih zahtev, določenih v tej uredbi in njenih izvedbenih predpisih, če takšne izjeme ne prizadenejo stopnje varnosti. Agencijo, Komisijo in druge države članice je treba takoj obvestiti o vseh takšnih izjemah, če postanejo ponavljajoče ali če se odobrijo za obdobja, daljša od dveh mesecev.

4. Če država članica določi ukrepe, ki so manj strogi od veljavnih določb Skupnosti, Komisija preveri, če izjeme ustrezajo splošnemu varnostnemu cilju v tej uredbi ali katerem koli drugemu predpisu Skupnosti. Če odobrene izjeme ne ustrezajo splošnemu varnostnemu cilju glede varnosti v tej direktivi ali kateremu koli drugemu predpisu Skupnosti, Komisija odloči po postopku iz člena 54(4). V takšnem primeru država članica izjemo prekliče.

5. Kadar je mogoče stopnjo zaščite, ki je enakovredna stopnji, doseženi z izvajanjem izvedbenih predpisov iz členov 5 in 6, doseči na drug način, lahko države članice brez diskriminacije na podlagi državljanstva izdajo potrdilo, ki odstopa od navedenih izvedbenih predpisov. V takšnih primerih zadevna država članica obvesti Komisijo o svoji nameri, da izda takšno potrdilo, in navede razloge, ki upravičujejo potrebo po odstopanju od zadevne določbe, pa tudi pogoje, določene za zagotovitev doseganja enakovredne stopnje zaščite.

6. V treh mesecih po prejemu uradnega obvestila države članice v skladu z odstavkom 5, Komisija sproži postopek iz člena 54(3), da odloči, ali potrdilo, predlagano v skladu z odstavkom 5, izpolnjuje pogoje iz navedenega odstavka, in ali se ga lahko izda. V takšnem primeru o svoji odločitvi obvesti vse države članice, ki imajo prav tako pravico uporabiti naveden ukrep. Za zadevni ukrep se uporabljajo določbe iz člena 8. Zaradi upoštevanja takšnega ukrepa se lahko spremenijo tudi ustrezni izvedbeni predpisi, pri čemer se uporabijo pregledni postopki v skladu s členom 43.

Člen 11

Informacijsko omrežje

1. Komisija, agencija in nacionalni letalski organi si izmenjujejo vse informacije, ki so jim na voljo v zvezi z uporabo te uredbe in njenimi izvedbenimi predpisi. Subjekti, ki so jim zaupane preiskave ali analize

▼B

nesreč in incidentov v civilnem letalstvu, so upravičeni do dostopa do takšnih informacij.

2. Brez poseganja v pravico javnosti do dostopa do dokumentov Komisije, ki jo določa Uredba (ES) št. 1049/2001, Komisija po postopku iz člena 54(3) sprejme ukrepe za razširjanje informacij iz odstavka 1 tega člena zainteresiranim strankam na svojo lastno pobudo. Ti ukrepi, ki so lahko splošni ali posamični, temeljijo na potrebi po:

(a) posredovanju informacij osebam in organizacijam, ki jih potrebujejo za povečanje varnosti v letalstvu;

(b) omejitvi razširjanja informacij na tiste, ki so najbolj nujne za namen njihovih uporabnikov, s čimer se zagotovi ustrezna zaupnosti takšnih informacij.

3. Nacionalni letalski organi v skladu z nacionalno zakonodajo sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev zaupnosti informacij, ki jih prejmejo pri uporabi odstavka 1.

4. Agencija vsako leto objavi analizo varnosti, s katero javnost seznani s splošno stopnjo varnosti.

POGLAVJE III

EVROPSKA AGENCIJA ZA VARNOST V LETALSTVU

ODDELEK I

NALOGE

Člen 12

Ustanovitev in funkcije agencije

1. Za izvajanje te uredbe se ustanovi Evropska agencija za varnost v letalstvu, v nadaljnjem besedilu „agencija“.

2. Za zagotavljanje ustreznega delovanja in razvoja varnosti civilnega letalstva agencija:

(a) izvaja vse naloge in oblikuje mnenja o vseh vprašanjih, ki jih zajema člen 1(1);

(b) pomaga Komisiji s pripravo ukrepov, ki jih bo treba sprejeti za izvajanje te uredbe. Kadar ti vključujejo tehnične predpise in zlasti predpise, ki zadevajo konstrukcijo in načrtovanje ter operativne vidike, Komisija ne sme spreminjati vsebine teh ukrepov brez predhodne uskladitve z agencijo. Agencija nudi Komisiji pri opravljanju njenih nalog tudi potrebno tehnično, znanstveno in upravno pomoč;

(c) sprejema potrebne ukrepe v okviru pooblastil, ki ji jih daje ta uredba ali druga zakonodaja Skupnosti;

(d) izvaja inšpekcijske preglede in preiskave, nujne za opravljanje njenih nalog;

(e) v okviru svoje pristojnosti v imenu držav članic izvaja tiste funkcije in naloge, ki jih državam članicam pripisujejo veljavne mednarodne konvencije, zlasti Čikaška konvencija.

Člen 13

Dejavnosti agencije

Po potrebi agencija:

(a) Komisiji predloži svoje mnenje;

▼B

(b) izdaja certifikacijske zahteve, vključno z zbirko plovnostnih predpisov in sprejemljivimi postopki usklajevanja, pa tudi vsa navodila za uporabo te uredbe in njenih izvedbenih predpisov;

(c) sprejema ustrezne odločbe za uporabo členov 15, 45 in 46.

Člen 14

Mnenja, certifikacijske zahteve in navodila

1. Agencija pripravi osnutke predlogov kot pomoč Komisiji pri oblikovanju predlogov za osnovna načela, uporabo in bistvene zahteve, ki jih je mora Komisija predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu, in pri sprejetju izvedbenih predpisov. Te osnutke predloži agencija Komisiji v obliki mnenja.

2. V skladu s členom 43 in izvedbenimi predpisi Komisije agencija oblikuje:

(a) certifikacijske zahteve, vključno z zbirko plovnostnih predpisov in sprejemljivimi postopki usklajevanja; in

(b) navodila;

ki se uporabljajo v postopku certifikacije.

Ti dokumenti odražajo stanje tehnike in najboljšo prakso na zadevnih področjih ter se ažurirajo z upoštevanjem izkušenj, pridobljenih na področju letalstva na svetovni ravni, ter znanstvenega in tehničnega napredka.

Člen 15

Certificiranje plovnosti in vpliva na okolje

1. V zvezi s proizvodi, deli in opremo iz člena 4(1) agencija po potrebi in kakor določajo Čikaška konvencija ali njene priloge v imenu držav članic izvaja funkcije in naloge države načrtovanja, izdelave ali registracije, ki zadevajo odobritev načrta. V ta namen mora zlasti:

(a) določiti in uradno sporočiti osnovo za certifikacijo tipa za vsak proizvod, za katerega se zahteva certifikat tipa ali sprememba certifikata tipa. Takšno osnovo za certificiranje sestavljajo zbirka veljavnih plovnostnih predpisov, določbe s potrjeno enakovredno stopnjo varnosti, in posebne podrobne tehnične specifikacije, ki so potrebne, kadar katera od določb iz zbirke plovnostnih predpisov zaradi konstrukcijskih značilnosti določenega proizvoda ali zaradi operativnih izkušenj ne zadošča ali ni primerna za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami;

(b) določiti in uradno sporočiti posebne plovnostne specifikacije za vsak proizvod, za katerega se zahteva spričevalo o plovnosti z omejitvami;

(c) določiti in uradno sporočiti podrobne plovnostne specifikacije za vsak proizvod ali napravo, za katero se zahteva certifikat;

(d) določiti in uradno sporočiti ustrezne okoljevarstvene zahteve za vsak proizvod, za katerega se zahteva certificiranje vpliva na okolje v skladu s členom 6;

(e) opravljati, samostojno ali preko nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov, tehnične inšpekcijske preglede, povezane s certifikacijo proizvodov, delov in naprav;

(f) izdajati ustrezne certifikate tipa ali z njimi povezane spremembe;

(g) izdajati certifikate za dele in naprave;

(h) izdajati ustrezne certifikate vpliva na okolje;

▼B

(i) spremeniti, začasno odvzeti ali preklicati certifikat, kadar pogoji, v katerih je bil certifikat izdan, niso več izpolnjeni in kadar pravna ali fizična oseba, imetnica certifikata, ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalagajo ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi;

(j) opravljati funkcije v zvezi s stalno plovnostjo proizvodov, delov in naprav, za katere je izdala certifikate, in se brez odlašanja odzvati na probleme glede varnosti in izdajati ter razširjati veljavne obvezne informacije.

2. V zvezi z organizacijami agencija:

(a) opravlja, samostojno ali preko nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov, inšpekcijske preglede ali preverjanja organizacij, katerim izdaja potrdila;

(b) izdaja ali obnavlja potrdila:

(i) organizacijam za načrtovanje; ali

(ii) organizacijam za proizvodnjo na ozemlju držav članic na zahtevo zadevne države članice; ali

(iii) organizacijam za proizvodnjo in organizacijam za vzdrževanje zunaj ozemlja držav članic;

(c) spreminja, začasno odvzame ali prekliče potrdila za organizacijo, kadar pogoji, v katerih je bilo potrdilo izdano, niso več izpolnjeni in zadevna organizacija ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

Člen 16

Spremljanje uporabe predpisov

1. Agencija opravlja inšpekcijske preglede standardiziranja na področjih, ki so zajeta v členu 1(1), z namenom spremljati uporabo te uredbe in njenih izvedbenih predpisov s strani nacionalnih letalskih organov. O tem poroča Komisiji.

2. Agencija opravlja tehnične preiskave z namenom spremljati učinkovitost pri uporabi te uredbe in njenih izvedbenih predpisov ob upoštevanju ciljev iz člena 2.

3. V zvezi z uporabo člena 10 se je treba posvetovati z agencijo, ki svoje mnenje predloži Komisiji.

4. Način dela agencije pri opravljanju nalog iz odstavkov 1, 2 in 3 bodo urejale zahteve, ki bodo sprejete po postopku iz člena 54(2), ob upoštevanju načel iz členov 43 in 44.

Člen 17

Raziskave

1. Agencija lahko pripravi in financira raziskave, če se strogo nanašajo na izboljšanje dejavnosti na področju iz njene pristojnosti, brez poseganja v pravo Skupnosti.

2. Agencija usklajuje svoje raziskovalne in razvojne dejavnosti z dejavnostmi Komisije in držav članic, s čimer zagotovi medsebojno skladnost strategij in dejavnosti.

3. Rezultati raziskav, ki jih financira agencija, se objavijo, če niso uvrščeni med zaupne.

▼B

Člen 18

Mednarodni odnosi

1. Agencija pomaga Skupnosti in njenim državam članicam pri njihovih odnosih s tretjimi državami v skladu z ustreznim pravom Skupnosti. Pomaga zlasti pri uskladitvi predpisov in medsebojnem priznavanju potrdil, s katerimi se potrjuje ustrezna uporaba predpisov.

2. Agencija lahko sodeluje z letalskimi organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, ki so pristojne za vprašanja, zajeta v tej uredbi, v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s temi telesi v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe.

3. Agencija pomaga državam članicam pri izpolnjevanju njihovih mednarodnih obveznosti, zlasti tistih iz Čikaške konvencije.

ODDELEK II

NOTRANJA STRUKTURA

Člen 19

Pravni status, sedež, lokalni uradi

1. Agencija je organ Skupnosti. Je pravna oseba.

2. Agencija ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Zlasti lahko pridobiva premično in nepremično premoženje in z njim razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.

3. Agencija lahko ustanovi lastne lokalne urade v državah članicah, za kar je potrebno njihovo soglasje.

4. Agencijo predstavlja njen izvršni direktor.

Člen 20

Osebje

1. Za osebje agencije veljajo kadrovski predpisi za uradnike Evropskih skupnosti, pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev in predpisi, ki jih skupaj sprejmejo ustanove Evropskih skupnosti in so namenjeni izvajanju navedenih kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev, brez poseganja v uporabo člena 33 te uredbe za člane komisije za pritožbe.

2. Brez poseganja v člen 30 agencija v zvezi s svojim osebjem izvaja pooblastila, ki jih kadrovski predpisi in pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev dodeljujejo organom za imenovanje.

3. Osebje agencije sestavlja strogo omejeno število uradnikov, ki jih Komisija ali države članice dodelijo ali začasno premestijo za opravljanje vodstvenih dolžnosti. Ostalo osebje sestavljajo zaposleni, ki jih agencija pridobi glede na potrebe za opravljanje svojih nalog.

Člen 21

Privilegiji in imunitete

Za agencijo se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti.

▼B

Člen 22

Odgovornost

1. Pogodbeno odgovornost agencije ureja pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

2. Sodišče je pristojno za odločanje na podlagi katere koli arbitražne klavzule v pogodbah, ki jih sklene agencija.

3. V primeru nepogodbene odgovornosti Agencija v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, poravna kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.

4. V sporih o povračilu škode iz odstavka 3 je pristojno Sodišče.

5. Osebno odgovornost uslužbencev do agencije urejajo določbe kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev, ki veljajo zanje.

Člen 23

Objava dokumentov

1. Brez poseganja v odločitve, sprejete na podlagi člena 290 Pogodbe, se naslednji dokumenti objavijo v vseh uradnih jezikih Skupnosti:

(a) analiza varnosti, navedena o členu 11(4);

(b) mnenja, naslovljena na Komisijo v skladu s členom 14(1);

(c) splošno letno poročilo in delovni program, navedena v členih 24(2) (b) in (c).

2. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje agencije, zagotovi Prevajalski center organov Evropske Unije.

Člen 24

Pooblastila upravnega odbora

1. Agencija ima upravni odbor.

2. Upravni odbor:

(a) imenuje izvršilnega direktorja in direktorje, ki jih predlaga izvršni direktor v skladu s členom 30;

▼M2

(b) Upravni odbor sprejme letno poročilo o dejavnostih agencije in ga najpozneje do 15. junija pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Računskemu sodišču in državam članicam.

Agencija vsako leto pošlje proračunskemu organu vse informacije, pomembne za rezultat postopkov vrednotenja.

▼B

(c) vsako leto pred 30. septembrom in po prejemu mnenja Komisije sprejme delovni program agencije za naslednje leto in ga pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in državam članicam; program sprejme brez poseganja v letni proračunski postopek Skupnosti in zakonodajni program Skupnosti za področja, ki se nanašajo na varnost v letalstvu;

(d) v dogovoru s Komisijo sprejema smernice za dodelitev certifikacijskih nalog nacionalnim letalskim organom ali usposobljenim subjektom;

(e) določa postopke za odločanje izvršnega direktorja, kakor je navedeno v členih 43 in 44;

▼B

(f) opravlja svoje naloge v zvezi s proračunom agencije v skladu s členi 48, 49 in 52;

(g) imenuje člane komisije za pritožbe v skladu s členom 32;

(h) izvršuje disciplinsko oblast nad izvršnim direktorjem in, v dogovoru z izvršnim direktorjem, nad direktorji;

(i) daje svoje mnenje v zvezi z ureditvami taks in dajatev, kakor je navedeno v členu 53(1);

(j) sprejme svoj poslovnik;

(k) odloča o jezikovni ureditvi v agenciji;

(l) po potrebi dopolnjuje seznam dokumentov iz člena 23(1);

(m) določa organizacijsko strukturo agencije in sprejme kadrovsko politiko agencije.

3. Upravni odbor lahko svetuje izvršnemu direktorju pri katerem koli vprašanju, ki je tesno povezano s strateškim razvojem varnosti v letalstvu, vključno z raziskavami iz člena 17.

4. Upravni odbor ustanovi svetovani organ zainteresiranih strank, s katerim se posvetuje preden odloči na področjih, ki so navedena v odstavkih 2(c), (e), (f) in (i). Upravni odbor se lahko odloči za posvetovanje s svetovalnim organom tudi glede vprašanj iz odstavkov 2 in 3. Upravnega odbora mnenje svetovalnega odbora ne zavezuje.

Člen 25

Sestava upravnega odbora

1. Upravni odbor sestavljajo po en predstavnik vsake države članice in predstavnik Komisije. V ta namen vsaka država članica in Komisija imenujejo člana upravnega odbora in namestnika, ki bo člana predstavljal v njegovi/njeni odsotnosti. Mandat traja pet let. Predstavniki so lahko ponovno imenovani.

2. Po potrebi sodelovanje predstavnikov evropskih tretjih držav in pogoje zanj določajo dogovori, navedeni v členu 55.

Člen 26

Predsedstvo upravnega odbora

1. Upravni odbor izmed svojih članov izvoli predsednika in njegovega namestnika. Namestnik po uradni dolžnosti nadomešča predsednika, kadar ta ne more opravljati svojih dolžnosti.

2. Mandat predsednika in namestnika predsednika poteče s prenehanjem njunega članstva v upravnem odboru. Ob upoštevanju te določbe mandata predsednika ali namestnika predsednika trajata tri leta. Predsednik in namestnik predsednika sta lahko ponovno imenovana.

Člen 27

Zasedanja

1. Zasedanja upravnega odbora skliče njegov predsednik.

2. Izvršni direktor agencije sodeluje v razpravah.

3. Upravni odbor redno zaseda najmanj dvakrat letno. Poleg tega se sestane na zahtevo predsednika ali na zahtevo najmanj tretjine njegovih članov.

4. Upravni odbor lahko povabi katero koli osebo, katere mnenje utegne biti zanimivo, da se kot opazovalka udeleži zasedanj odbora.

▼B

5. Članom upravnega odbora lahko ob upoštevanju določb poslovnika pomagajo svetovalci ali izvedenci.

6. Sekretariat za upravni odbor zagotovi agencija.

Člen 28

Glasovanje

1. Brez poseganja v člen 30(1) upravni odbor sprejema odločitve z dvotretjinsko večino svojih članov. Na zahtevo člana upravnega odbora se odločitev iz člena 24(2)(k) sprejme s soglasjem.

2. Vsak član ima en glas. Izvršni direktor agencije ne glasuje. V odsotnosti člana je do glasovalne pravice upravičen njegov namestnik.

3. Poslovnik določa podrobnejši način glasovanja, zlasti pogoje, v katerih član nastopa v imenu drugega člana, po potrebi pa tudi vse zahteve v zvezi s sklepčnostjo.

Člen 29

Naloge in pooblastila izvršilnega direktorja

1. Agencijo vodi njen izvršni direktor, ki je popolnoma samostojen pri izvajanju svojih nalog. Brez poseganja v ločene pristojnosti Komisije in upravnega odbora izvršni direktor ne sme zahtevati ali sprejemati nobenih navodil vlade ali drugega organa.

2. Evropski parlament ali Svet lahko izvršnega direktorja agencije povabita, da poroča o izvajanju svojih nalog.

3. Izvršni direktor ima naslednje naloge in pooblastila:

(a) odobri ukrepe agencije, opredeljene v členih 13 in 15, v okviru omejitev, ki jih določajo ta uredba, njeni izvedbeni predpisi in katerikoli veljavni predpis;

(b) odloča o inšpekcijskih pregledih in preiskavah, kakor določata člena 45 in 46;

(c) nacionalnim letalskim organom ali usposobljenim subjektom dodeljuje naloge v zvezi s certifikacijo v skladu z navodili, ki jih določi upravni odbor;

(d) opravlja vse mednarodne naloge in skrbi za tehnično sodelovanje s tretjimi državami v skladu s členom 18;

(e) stori vse potrebno, vključno s sprejetjem notranjih upravnih navodil in objavo obvestil, da zagotovi delovanje agencije v skladu z določbami te uredbe;

(f) vsako leto pripravi osnutek splošnega poročila in ga predloži upravnemu odboru;

(g) izvršuje pooblastila v zvezi z osebjem po členu 20(2);

(h) pripravlja ocene prihodkov in izdatkov agencije v skladu s členom 48 in izvršuje proračun po členu 49;

(i) prenaša svoja pooblastila na druge člane, zaposlene v agenciji, ob upoštevanju predpisov, ki jih je treba sprejeti po postopku iz člena 54(2);

(j) s soglasjem upravnega odbora odloča v zvezi z ustanovitvijo lokalnih uradov v državah članicah v skladu s členom 19(3).

▼B

Člen 30

Imenovanje visokih uradnikov

1. Izvršnega direktorja agencije na podlagi zaslug in dokazil o usposobljenosti in izkušnjah, pomembnih za civilno letalstvo, imenuje ali razreši upravni odbor na predlog Komisije. Upravni odloča s tričetrtinsko večino svojih članov.

2. Izvršnemu direktorju lahko pomaga eden ali več direktorjev. Če je izvršni direktor odsoten ali zadržan, ga nadomesti eden od direktorjev.

3. Direktorje agencije na podlagi njihove profesionalne usposobljenosti, pomembne za civilno letalstvo, imenuje ali razreši upravni odbor na predlog izvršnega direktorja.

4. Mandat izvršnega direktorja in direktorjev traja pet let. Lahko so ponovno imenovani..

Člen 31

Pooblastila komisij za pritožbe

1. V agenciji deluje ena ali več komisij za pritožbe.

2. Komisija ali komisije za pritožbe so pristojne za odločanje o pritožbah zoper odločbe, navedene v členu 35.

3. Komisija ali komisije za pritožbe se sestanejo po potrebi. Število komisij za pritožbe in dodelitev dela določi Komisija po postopku iz člena 54(3).

Člen 32

Sestava komisij za pritožbe

1. Komisijo za pritožbe sestavljajo predsednik in dva druga člana.

2. Predsednik in oba člana imajo namestnike, ki jih predstavljajo med njihovo odsotnostjo.

3. Predsednika in druge člane ter njihove namestnike imenuje upravni odbor s seznama usposobljenih kandidatov, ki ga določi Komisija.

4. Kadar komisija za pritožbe oceni, da narava pritožbe tako zahteva, lahko povabi največ dva dodatna člana z navedenega seznama;

5. O usposobljenosti, ki se zahteva za člane vsake komisije za pritožbe, pooblastilih posameznih članov v fazi priprave odločb in pogojih glasovanja odloča Komisija po postopku iz člena 54(3).

Člen 33

Člani komisij za pritožbe

1. Mandat članov komisij za pritožbe, vključno s predsedniki in njihovimi namestniki, traja pet let. Lahko so ponovno imenovani.

2. Člani komisij za pritožbe so neodvisni. Pri sprejemanju odločitev niso vezani na nikakršna navodila.

3. Člani komisij za pritožbe ne smejo opravljati drugih dolžnosti v agenciji. Funkcija članov komisij za pritožbe je lahko funkcija s krajšim delovnim časom.

4. Članov komisij za pritožbe med njihovim mandatom ni mogoče odstraniti niti z njihove funkcije niti s seznama, razen če za takšno odstranitev obstajajo resnih razlogi ali če tako odloči Komisija na podlagi mnenja upravnega odbora.

▼B

Člen 34

Izključitev in izločitev

1. Člani komisij za pritožbe ne smejo sodelovati v pritožbenih postopkih, če imajo pri tem kakršen koli osebni interes ali če so pred tem kot predstavniki ene od strank sodelovali v postopku ali so sodelovali pri odločitvi, ki je predmet pritožbe.

2. Če član komisije za pritožbe zaradi enega od razlogov iz odstavka 1 ali zaradi kakršnih koli drugih razlogov meni, da ne bi smel sodelovati v pritožbenem postopku, mora o tem obvestiti komisijo za pritožbe.

3. Člane komisije za pritožbe lahko izloči katera koli stranka v pritožbenem postopku iz katerega koli razloga iz odstavka 1 ali ob sumu o njihovi pristranskosti. Izločitev ni dopustna, če je stranka kljub poznavanju razlogov za izločitev v pritožbenem postopku opravila postopkovno dejanje. Izločitev ne sme temeljiti na državljanstvu članov.

4. Komisije za pritožbe odločajo o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primerih iz odstavkov 2 in 3, brez sodelovanja člana, ki ga ti ukrepi zadevajo. Zadevnega člana v komisiji za pritožbe pri odločanju zamenja njegov/njen namestnik.

Člen 35

Odločbe, ki so predmet pritožbe

1. Pritožbo je mogoče vložiti zoper odločbe agencije, sprejete v skladu s členi 15, 46 ali 53.

2. Pritožba, ki je predložena v skladu z odstavkom 1 zgoraj, nima odložilnega učinka. Kljub temu pa lahko agencija odloži uporabo sporne odločbe, kadar meni, da to dovoljujejo okoliščine.

3. Pritožba zoper odločbo, ki ne ustavi postopka za eno od strank, se lahko vloži le skupaj s pritožbo na končno odločitev, razen če slednja odločba ne predvideva ločene pritožbe.

Člen 36

Osebe, ki imajo pravico do pritožbe

Pravna ali fizična oseba se lahko pritoži zoper odločbo, ki je nanjo naslovljena, ali zoper odločbo, ki jo neposredno in individualno zadeva, čeprav gre za odločbo, naslovljeno na neko drugo osebo. Stranke v postopku so lahko stranke v pritožbenem postopku.

Člen 37

Rok in oblika

Pritožba se skupaj z njeno obrazložitvijo vloži pri agenciji v pisni obliki v dveh mesecih po tem, ko je bila zadevna oseba o ukrepu uradno obveščena, ali, če takega uradnega obvestila ni, v dveh mesecih po dnevu, ko je bila o ukrepu seznanjena.

Člen 38

Vmesna sprememba

1. Če izvršni direktor meni, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena, odločbo spremeni. To ne velja, kadar vlagatelj pritožbe nasprotuje drugi stranki v pritožbenem postopku.

2. Če odločba ni spremenjena v mesecu dni po prejemu obrazložene pritožbe, agencija takoj odloča o odložitvi izvajanja odločbe po drugem stavku člena 35(2) in predloži pritožbo komisiji za pritožbe.

▼B

Člen 39

Preučitev pritožb

1. Če je pritožba sprejemljiva, komisija za pritožbe preuči utemeljenost pritožbe.

2. Komisija za pritožbe mora preučiti pritožbo čim prej. Vedno ko je potrebno, povabi stranke v pritožbenem postopku, da v določenem roku predložijo pripombe na obvestila, ki jih je izdala komisija sama, ali na sporočila drugih strank v pritožbenem postopku. Stranke v pritožbenem postopku imajo pravico do ustnega dajanja izjav.

Člen 40

Odločba o pritožbi

Komisija za pritožbe lahko izvaja vsa pooblastila v okviru pristojnosti agencije ali zadevo predloži pristojnemu organu agencije. Slednjega zavezuje odločba komisije za pritožbe.

Člen 41

Tožbe pred Sodiščem

1. Pritožbe zoper odločbe komisije je mogoče vložiti na Sodišču pod pogoji iz člena 230 Pogodbe.

2. Če agencija ne sprejme odločbe, je pred Sodiščem pod pogoji iz člena 232 Pogodbe mogoče sprožiti postopek zaradi opustitve ukrepanja.

3. Agencija mora sprejeti potrebne ukrepe za izvršitev sodbe Sodišča.

Člen 42

Neposredna pritožba

Države članice in institucije Skupnosti lahko zoper odločbe agencije vložijo tožbo neposredno pred Sodiščem.

ODDELEK III

NAČINI DELA

Člen 43

Postopki za oblikovanje mnenj, certifikacijskih specifikacij in navodil

1. Čim prej po začetku veljavnosti te uredbe upravni odbor vzpostavi pregledne postopke za izdajo mnenj, certifikacijskih specifikacij ter navodil iz člena 13(a) in (b).

Ti postopki:

(a) temeljijo na strokovnem znanju in izkušnjah, ki so na voljo v letalskih regulativnih organih držav članic;

(b) po potrebi vključujejo ustrezne izvedence ustreznih zainteresiranih strank;

(c) zagotavljajo, da agencija objavi dokumente in se posvetuje z zainteresiranimi strankami v skladu s časovnim razporedom in postopkom, ki vključuje obveznost agencije, da pripravi pisni odgovor na posvetovalni postopek.

2. Ko agencija po členu 14 oblikuje mnenja, certifikacijske specifikacije in navodila, ki jih bodo uporabile države članice, vzpostavi

▼B

posvetovalni postopek z državami članicami. V ta namen lahko ustanovi delovno skupino, v katero je vsaka država članica upravičena imenovati izvedenca.

3. Ukrepi iz člena 13(a) in (b) in postopki, vzpostavljeni po odstavku 1 tega člena, se objavijo v uradni publikaciji agencije.

4. Določijo se posebni postopki v zvezi s takojšnjimi ukrepi, ki jih mora agencija izvršiti kot odziv na varnostni problem, in v zvezi z obveščanjem ustreznih zainteresiranih strank o ukrepih, ki jih morajo izvršiti same.

Člen 44

Postopki za sprejemanje odločb

1. Upravni odbor določi pregledne postopke za sprejetje posameznih odločb, kakor predvideva člen 13(c).

Ti postopki:

(a) zagotavljajo, da bo v odločbi upoštevano zaslišanje pravne ali fizične osebe, na katero je odločba naslovljena, ali katere koli druge strani, ki jo to neposredno in posamično zadeva;

(b) določajo postopek za vročitev odločbe pravni ali fizični osebi in njeno objavo;

(c) zagotavljajo pouk o pravnih sredstvih, ki so na voljo pravnim in fizičnim osebam, na katere je odločba naslovljena, in vseh drugim strankam v postopku v skladu s to uredbo;

(d) zagotavljajo, da odločba vključuje tudi obrazložitev.

2. Upravni odbor ob upoštevanju pritožbenega postopka določi tudi postopke o podrobnostih vročitve odločb.

3. Določijo se posebni postopki v zvezi s takojšnjimi ukrepi, ki jih mora agencija izvršiti kot odziv na varnostni problem, in v zvezi z obveščanjem ustreznih zainteresiranih strank o ukrepih, ki jih morajo izvršiti same.

Člen 45

Inšpekcijski pregledi v državah članicah

1. Brez poseganja v izvedbena pooblastila, ki jih Pogodba podeljuje Komisiji, agencija pomaga Komisiji pri nadzoru izvajanja te uredbe in njenih izvedbenih predpisov z inšpekcijskimi pregledi standardiziranja, ki jih izvajajo pristojni organi držav članic, kakor določa člen 16(1). V skladu s predpisi zadevne države članice imajo po tej uredbi pooblaščeni uradniki in nacionalni organi pooblastila:

(a) za pregled ustrezne dokumentacije, podatkov, postopkov in kakršnega koli drugega gradiva, ki zadeva doseganje stopnje varnosti v letalstvu v skladu s to uredbo;

(b) za pridobivanje kopij ali izpiskov iz takšne dokumentacije, podatkov, postopkov in drugega gradiva;

(c) da zaprosijo za ustno razlago na kraju samem;

(d) za vstop v vse ustrezne prostore, ozemlje ali prometna sredstva.

2. Uradniki agencije, ki so pooblaščeni za izvajanje inšpekcijskih pregledov, pred izvajanjem svojih pooblastil pokažejo pisno pooblastilo, ki podrobno določa predmet in namen pregleda ter datum njegovega začetka. Pred načrtovanim inšpekcijskim pregledom agencija pravočasno obvesti zadevno državo članico o pregledu in identiteti pooblaščenih uradnikov.

▼B

3. Zadevna država članica mora takšne inšpekcijske preglede omogočiti in zagotoviti, da tudi zadevni organi ali osebe pri njih sodelujejo.

4. Kadar je na podlagi inšpekcijskega pregleda po tem členu potreben inšpekcijski pregled podjetja ali podjetniškega združenja, veljajo določbe člena 46. Če podjetje nasprotuje takemu inšpekcijskemu pregledu, zadevna država članica poskrbi za potrebno pomoč uradnikom, ki jih agencija pooblasti za izvajanje inšpekcijskega pregleda.

5. Poročila, sestavljena po tem členu, so na voljo v uradnem(-ih) jeziku(-ih) države članice, v kateri je bil inšpekcijski pregled opravljen.

Člen 46

Preiskave v podjetjih

1. Pri uporabi člena 15 lahko agencija sama opravi vse potrebne preiskave v podjetjih ali to nalogo zaupa nacionalnim letalskim organom ali usposobljenim subjektom. Preiskave se opravijo v skladu s predpisi držav članic, v katerih je treba preiskave opraviti. V ta namen imajo po tej uredbi pooblaščene osebe pooblastilo:

(a) za pregled ustrezne dokumentacije, podatkov, postopkov in vsega drugega gradiva, ki zadeva opravljanje nalog agencije;

(b) za pridobivanje kopij ali izpiskov iz takšne dokumentacije, podatkov, postopkov ali drugega gradiva;

(c) da zaprosijo za ustno razlago na kraju samem;

(d) za vstop v vse ustrezne prostore, ozemlje ali prometna sredstva.

2. Osebe, ki so pooblaščene za opravljanje takšnih preiskav, pred izvajanjem svojih pooblastil pokažejo pisno pooblastilo, ki podrobna določa predmet in namen preiskave.

3. Pred načrtovanim inšpekcijskim pregledom agencija pravočasno obvesti državo članico, na ozemlju katere je treba opraviti preiskavo, o preiskavi in identiteti pooblaščenih oseb. Uradniki zadevne države članice na zahtevo agencije pooblaščenim osebam pomagajo pri izvajanju njihovih dolžnosti.

Člen 47

Preglednost in objave

▼M2

1. Za dokumente, ki jih hrani agencija, se uporablja Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ([1]).

▼B

2. Agencija lahko na lastno pobudo objavi sporočila s področja svojih nalog. Zlasti zagotovi, da javnosti in vsem zainteresiranim strankam poleg objav iz člena 43(3) hitro daje tudi objektivne, zanesljive in razumljive informacije o svojem delu.

▼M2

3. Upravni odbor sprejme ukrepe za izvajanje Uredbe (ES) št. 1049/2001 v šestih mesecih po začetku veljavnosti Uredbe (ES) št. 1643/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2003 o spremembi Uredbe (ES) št. 1592/2002 z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu ([2]).

([1]) UL L 145, 31.5.2001, str. 43.
([2]) UL L 245, 29.9.2003, str. 7.

▼B

4. Vse pravne ali fizične osebe se lahko pisno obrnejo na agencijo v katerem koli jeziku, navedenem v členu 314 Pogodbe. Navedene osebe imajo pravico do odgovora v istem jeziku.

▼M2

5. Proti odločitvam, ki jih sprejme agencija v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 1049/2001, je mogoča pritožba pri varuhu človekovih pravic ali tožba pred Sodiščem po členih 195 oziroma 230 Pogodbe ES.

▼B

ODDELEK IV

FINANČNE ZAHTEVE

Člen 48

Proračun

1. Prihodke agencije sestavljajo:

(a) prispevek Skupnosti in katere koli evropske tretje države, s katero je Skupnost sklenila sporazume, navedene v členu 55;

(b) takse, ki jih vplačajo vlagatelji in imetniki certifikatov in potrdil, ki jih izdaja agencija; in

(c) dajatve za objavo, usposabljanje in vse druge storitve, ki jih zagotavlja agencija.

2. Odhodki agencije zajemajo kadrovske, upravne in operativne stroške ter stroške za infrastrukturo.

▼M2

3. Prihodki in odhodki morajo biti uravnoteženi.

4. Upravni odbor vsako leto na podlagi osnutka izjave o predračunu prihodkov in odhodkov izdela izjavo o predračunu prihodkov in odhodkov agencije za naslednje proračunsko leto.

5. To izjavo o predračunu, ki vključuje osnutek programa vzpostavitve skupaj z začasnim delovnim programom, upravni odbor najpozneje do 31. marca pošlje Komisiji in državam, s katerimi je Skupnost sklenila sporazume v skladu s členom 55.

6. Komisija pošlje izjavo o predračunu Evropskemu parlamentu in Svetu (v nadaljnjem besedilu proračunski organ), skupaj z začasnim osnutkom splošnega proračuna Evropske unije.

7. Na podlagi izjave o predračunu Komisija v začasni osnutek splošnega proračuna Evropske unije vnese ocene, ki jih šteje potrebne za program vzpostavitve, in znesek subvencije, ki se zaračuna splošnemu proračunu, in ga predloži proračunskemu organu v skladu s členom 272 Pogodbe.

8. Proračunski organ odobri proračunska sredstva za subvencijo agenciji.

Proračunski organ sprejme program vzpostavitve agencije.

9. Proračun sprejme upravni odbor. Dokončen postane z dokončnim sprejetjem splošnega proračuna Evropske unije. Po potrebi se ustrezno prilagodi.

10. Upravni odbor čimprej obvesti proračunski organ o svoji nameri izvajanja katerega koli projekta, ki bi lahko imel pomembne finančne posledice za financiranje proračuna, zlasti katerih koli projektov v zvezi z nepremičninami, kot so najem ali nakup zgradb. O tem obvesti Komisijo.

▼M2

Če je veja proračunskega organa najavila svoj namen o izdaji mnenja, pošlje svoje mnenje upravnemu odboru v šestih tednih po datumu prijave projekta.

Člen 49

Izvrševanje in nadzor proračuna

1. Proračun agencije izvršuje izvršni direktor.

2. Najpozneje do 1. marca po vsakem proračunskem letu računovodja agencije pošlje računovodji Komisije začasne računovodske izkaze skupaj s poročilom o proračunskem in finančnem upravljanju za navedeno proračunsko leto. Računovodja Komisije združi začasne računovodske izkaze institucij in decentraliziranih teles v skladu s členom 128 splošne finančne uredbe.

3. Računovodja Komisije najpozneje do 31. marca po vsakem proračunskem letu pošlje Računskemu sodišču začasne računovodske izkaze agencije skupaj s poročilom o proračunskem in finančnem upravljanju za navedeno proračunsko leto. Poročilo o proračunskem in finančnem upravljanju za proračunsko leto se pošlje tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.

4. Po prejemu pripomb Računskega sodišča o začasnih računovodskih izkazih agencije po členu 129 splošne finančne uredbe izvršni direktor sestavi končne računovodske izkaze agencije, za katere je sam odgovoren, in jih pošlje upravnemu odboru v mnenje.

5. Upravni odbor da mnenje o končnih računovodskih izkazih agencije.

6. Izvršni direktor najpozneje do 1. julija po vsakem proračunskem letu pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču končne računovodske izkaze skupaj z mnenjem upravnega odbora.

7. Končni računovodski izkazi se objavijo.

8. Izvršni direktor najpozneje do 30. septembra pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove pripombe. Ta odgovor pošlje tudi upravnemu odboru.

9. Izvršni direktor pošlje Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo vse informacije, potrebne za nemoteno izvedbo postopka razrešnice za zadevno proračunsko leto, kakor je določeno v členu 146(3) splošne finančne uredbe.

10. Evropski parlament na priporočilo Sveta, ki je bilo sprejeto s kvalificirano večino, pred 30. aprilom leta N + 2 da razrešnico izvršnemu direktorju v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto N.

▼B

Člen 50

Boj proti goljufijam

1. V boju proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim veljajo brez omejitev določbe Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1073/1999 z dne 25. maja 1999 o preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) ([1]).

2. Agencija pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 o internih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) ([2]) in brez odlašanja izda ustrezne predpise, ki veljajo za vse zaposlene v agenciji.

([1]) UL L 136, 31.5.1999, str. 1.
([2]) UL L 136, 31.5.1999, str. 15.

▼B

3. Odločitve o financiranju ter iz njih izhajajoči sporazumi in instrumenti za njihovo izvajanje izrecno določajo, da lahko Računsko sodišče in OLAF po potrebi na kraju samem izvajata nadzor nad prejemniki sredstev agencije in zastopnikov, ki so odgovorni za njihovo dodelitev.

Člen 51

Ocenjevanje

1. V treh letih po začetku izvajanja nalog agencije in nato vsako peto leto upravni odbor naroči neodvisno zunanjo oceno izvajanja te uredbe.

2. Pri ocenjevanju se preveri učinkovitost agencije pri izpolnjevanju njenih nalog. Oceni se tudi vpliv te uredbe agencije in njenih načinov dela na uvedbo visoke stopnje varnosti civilnega letalstva. Pri oceni se upoštevajo stališča vseh interesnih skupin na evropski, pa tudi na nacionalni ravni.

3. Upravni odbor prejme rezultate ocenjevanja in predloži priporočila v zvezi s spremembami te uredbe, v zvezi s spremembami v agenciji in v zvezi z njenimi načini dela Komisiji, ki jih lahko skupaj z lastnim mnenjem in ustreznimi predlogi pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu. Po potrebi vključi delovni načrt s časovnim razporedom. Rezultati in priporočila z ocenjevanja se objavijo.

▼M2

Člen 52

Finančne določbe

Finančna pravila, ki se uporabljajo za agencijo, sprejme upravni odbor po posvetovanju s Komisijo. Ne smejo odstopati od Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 19. novembra 2002 o okvirni finančni uredbi za telesa iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ([1]), razen če se tako odstopanje izrecno ne zahteva za delovanje agencije in je Komisija dala predhodno soglasje.

▼B

Člen 53

Pravilnik o taksah in dajatvah

1. Komisija po postopku iz člena 54(3) in po posvetovanju z upravnim odborom sprejme pravilnik o taksah in dajatvah.

2. Pravilnik o taksah in dajatvah določa zlasti zadeve, za katere se v po členu 48(1) plačajo takse in dajatve, višino taks in dajatev ter način njihovega plačila.

3. Takse in dajatve za zaračunajo za:

(a) izdajo in obnovitev certifikatov ter s tem povezane funkcije stalnega nadzora;

(b) zagotavljanje storitev; s prikazom dejanskih stroškov za posamezno storitev;

(c) obdelavo pritožb.

Vse takse in dajatve so izražene in plačljive v evrih.

4. Takse in dajatve se določijo v takšni višini, da z njimi povezani prihodki načeloma zadostujejo za pokritje celotnih stroškov opravljenih storitev.

V prehodnem obdobju, ki se konča 31. decembra četrtega leta po začetku veljavnosti te uredbe, je s prispevkom iz člena 48(1) mogoče

([1]) UL L 357, 31.12.2002, str. 72; popravek v UL L 2, 7.1.2003, str. 39.

▼B

pokriti odhodke v zvezi z začetno fazo delovanja agencije. Po postopku iz člena 54(3) se lahko to obdobje po potrebi podaljša, vendar ne več kakor za eno leto.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 54

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek veljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek veljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES znaša en mesec.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek velja člen 6 Sklepa 1999/468/ES.

Pred sprejetjem odločitve, se Komisija posvetuje z odborom iz odstavka 1 tega člena.

Obdobje iz člena 6(b) Sklepa 1999/468/ES znaša tri mesece.

Če država članica odločitev Komisije predloži Svetu, lahko ta s kvalificirano večino v roku treh mesecev sprejme drugačno odločitev.

5. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 55

Udeležba evropskih tretjih držav

Agencija je odprta za udeležbo evropskih tretjih držav, ki so pogodbenice Čikaške konvencije in so sklenile sporazume z Evropsko skupnostjo, pri čemer so sprejele in zdaj uporabljajo pravo Skupnosti na področjih, ki jih zajemajo ta uredba in njeni izvedbeni predpisi.

V skladu z ustreznimi določbami teh sporazumov se bodo pripravili ukrepi, ki bodo med drugim določali naravo, obseg in podrobna pravila za udeležbo teh držav pri delu agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.

Člen 56

Začetek delovanja agencije

1. Agencija bo začela izvajati certifikacijske naloge, ki so njena dolžnost po členu 15, od 28. septembra 2003. Do tega datuma države članice še naprej uporabljajo veljavno zakonodajo in predpise.

2. Med dodatnim 42-mesečnim prehodnim obdobjem po datumu iz odstavka 1 lahko države članice še naprej izdajajo certifikate in potrdila z odstopanjem od določb členov 5, 6, 9 in 15 pod pogoji, ki jih natančno določi Komisija v izvedbenih predpisih. Če države članice v tem primeru izdajo certifikate na podlagi certifikatov, izdanih v tretjih državah, se v izvedbenih predpisih Komisije upoštevajo načela iz členov 9(2)(b) in (c).

3. Z odstopanjem od določb člena 43 lahko do sprejetja bistvenih zahtev v skladu s členom 7 izvajanje ustreznih nalog agencije poteka po delovnih postopkih, dogovorjenimi s skupnimi letalskimi organi.

▼B

Člen 57

Razveljavitev

1. Direktiva 80/51/EGS in Priloga II k Uredbi (EGS) št. 3922/91 se z 28. septembrom 2003 razveljavita.

2. Določbe člena 8 se uporabljajo za proizvode, dele in naprave, organizacije in osebe, ki so certificirani v skladi s predpisi iz odstavka 1 tega člena.

Člen 58

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člena 5 in 6 se uporabljata od datumov, ki jih določijo izvedbeni predpisi.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B

PRILOGA I

Bistvene plovnostne zahteve iz člena 5

1. Integriteta proizvoda: integriteto proizvoda je treba zagotoviti v vseh pričakovanih pogojih letenja med vso dobo uporabe zrakoplova. Skladnost z vsemi zahtevami se dokaže z ocenjevanjem ali analizami, ki jih po potrebi spremljajo dodatni preskusi.

1.a Struktura in materiali: zagotoviti je treba integriteto strukture v celotnem območju delovanja zrakoplova, vključno s pogonskim sistemom, in z zadostno varnostno rezervo ter jo vzdrževati med vso dobo uporabe zrakoplova.

1.a.1 Vsi deli zrakoplova, katerih odpoved lahko zmanjša integriteto strukture, morajo izpolnjevati naslednje pogoje, ne da bi pri tem prišlo do škodljivih deformacij in odpovedi. Sem sodijo vsi deli z veliko maso in načini za njihovo utrditev.

1.a.1.a Treba je upoštevati vse kombinacije obremenitev, ki jih je mogoče upravičeno pričakovati v obsegu mas, v območju težišča, v celotnem območju delovanja med vso dobo uporabe zrakoplova, in predvideti zadostno varnostno rezervo. Sem sodijo tudi dodatne obremenitve zaradi sunkovitega vetra, izvajanja manevrov, vzdrževanja zračnega tlaka, premičnih površin, sistemov za krmiljenje in pogonskih sistemov med letom in na zemlji.

1.a.1.b Upoštevati je treba obremenitve in verjetne odpovedi, ki bi jih povzročili zasilni pristanki na zemlji ali vodi.

1.a.1.c Dinamične učinke je treba upoštevati pri odzivu konstrukcije na takšne obremenitve.

1.a.2 Na zrakoplovu ne sme priti do nikakršne aeroelastične nestabilnosti in prekomernih vibracij.

1.a.3 Rezultat postopkov izdelave zrakoplova in materialov, ki se pri tem uporabljajo, morajo biti znane in ponovljive strukturalne lastnosti. Upoštevati je treba kakršne koli spremembe v lastnostih materiala, povezane z okoljem.

1.a.4 Učinki ponavljajočih se obremenitev, poslabšanja okolja, naključne poškodbe ali diskretne poškodbe ne smejo zmanjšati integritete strukture pod še sprejemljivo stopnjo preostale trdnosti. Objaviti je treba vsa s tem povezana navodila, ki so nujna za zagotavljanje stalne plovnosti.

1.b Pogon: integriteto pogonskega sistema (to je motorja in po potrebi propelerja) je treba dokazati v celotnem območju delovanja pogonskega sistema in z zadostno varnostno rezervo ter jo vzdrževati med vso dobo uporabe pogonskega sistema.

1.b.1 Pogonski sistem mora v navedenih mejah proizvajati potisk ali moč, ki se zahteva v vseh pogojih letenja in ob upoštevanju okoljskih vplivov ter razmer.

1.b.2 Rezultat postopka izdelave pogonskega sistema in materialov, ki se pri tem uporabljajo, morajo biti znane in ponovljive konstrukcijske lastnosti. Upoštevati je treba kakršne koli spremembe v lastnostih materiala, povezane z okoljem.

1.b.3 Učinki ponavljajočih se obremenitev, poslabšanja okolja ali poslabšanja delovanja in verjetne poznejše odpovedi delov ne smejo zmanjšati integritete pogonskega sistema pod še sprejemljivo stopnjo trajne trdnosti. Objaviti je treba vsa s tem povezana navodila, ki so nujna za zagotavljanje stalne plovnosti.

1.b.4 Razširiti je treba vsa potrebna navodila, informacije in zahteve za varno in pravilno povezavo med pogonskim sistemom in zrakoplovom.

1.c Sistemi in oprema

1.c.1 Zrakoplov ne sme imeti nobenih konstrukcijskih posebnosti ali detajlov, ki po izkušnjah veljajo kot nevarni.

1.c.2 Zrakoplov, vključno s sistemi, opremo in napravami, ki se zahtevajo za certifikacijo tipa ali z operativnimi predpisi, mora delovati v vseh predvidljivih obratovalnih pogojih v celotnem območju delovanja zrakoplova

▼B

in z zadostno varnostno rezervo, kakor je to predvideno, upoštevajoč pri tem okolje, v katerem sistem, oprema in inštrumenti delujejo. Drugi sistemi, oprema in naprave, ki se ne zahtevajo za certifikacijo tipa ali z operativnimi predpisi, ne smejo zmanjšati varnosti in ne smejo negativno vplivati na pravilno delovanje drugih sistemov, opreme ali naprav, ne glede na to, ali delujejo pravilno ali ne. Sistemi, oprema in naprave morajo delovati, ne da bi bilo za to potrebno izjemno znanje ali moč.

1.c.3 Letalski sistemi, oprema in z njimi povezane naprave, obravnavani ločeno in v medsebojni povezavi, morajo biti načrtovani tako, da zaradi ene same odpovedi, ki ne velja kot izjemno neverjetna, ne pride do pogubne odpovedi in da sta verjetnost odpovedi in resnost njenega učinka na zrakoplov in potnike v obratnem sorazmerju. V zvezi z zgornjimi merili glede ene same odpovedi se dopustijo ustrezni popravki glede velikosti in obsega konstrukcije zrakoplova, zaradi česar lahko pride do neskladnost nekaterih delov in sistemov helikopterjev in manjših letal z merili glede ene same odpovedi.

1.c.4 Posadkam ali po potrebi vzdrževalnemu osebju je treba na jasen, dosleden in nedvoumen način zagotoviti informacije, ki jih potrebujejo za varno izvajanje letenja, in informacije o nevarnih razmerah. Sisteme, opremo in komande vključno z znaki in objavami je treba načrtovati in namestiti tako, da se zmanjšajo napake, ki bi utegnile povečati nevarnost.

1.c.5 Pri načrtovanju je treba poskrbeti za varnostne ukrepe za zmanjšanje nevarnosti, ki jih za zrakoplov in potnike predstavljajo dokaj verjetne nevarnosti zunaj, pa tudi znotraj zrakoplova, vključno z zaščito proti morebitni večji odpovedi delovanja ali izpadu katere koli naprave.

1.d Stalna plovnost

1.d.1 Pripraviti je treba navodila glede stalne plovnosti, s čimer se zagotovi ohranitev plovnostnih standardov za certifikacijo tipa zrakoplova med celotno dobo uporabe zrakoplova.

1.d.2 Priskrbeti je treba sredstva, ki omogočajo inšpekcijske preglede, nastavitev, mazanje, odstranitev ali zamenjavo delov in naprav, če je to potrebno za zagotovitev stalne plovnosti.

1.d.3 Navodila v zvezi s stalno plovnostjo morajo biti v obliki priročnika ali priročnikov, kar pač ustreza količini podatkov, ki jih je treba zagotoviti. Priročniki morajo obsegati navodila za vzdrževanje in odpravljanje napak, informacije o servisiranju, postopke za iskanje in odpravljanje napak ter postopke za opravljanje inšpekcijskih pregledov v obliki, ki omogoča praktično uporabo.

1.d.4 Navodila v zvezi s stalno plovnostjo morajo obsegati plovnostne omejitve, ki določajo čas za obvezno zamenjavo, časovni razmik med inšpekcijskimi pregledi in s tem povezani postopek za opravljanje inšpekcijskega pregleda.

2. Plovnostni vidiki pri delovanju proizvoda

2.a Dokazati je treba, da je bilo za zagotovitev ustrezne stopnje varnosti oseb v zrakoplovu ali na zemlji v času delovanja proizvoda predvideno naslednje:

2.a.1 Določiti je treba vrste operacij, za katere je zrakoplov potrjen, omejitve in informacije, nujne za varne operacije vključno z okoljskimi omejitvami in lastnostmi.

2.a.2 Zrakoplov mora biti mogoče varno nadzorovati in ga upravljati v vseh predvidljivih operativnih razmerah, po potrebi vključno z razmerami po odpovedi enega pogonskega sistema ali več. Treba je upoštevati število pilotov, ureditev pilotske kabine, delovno obremenitev pilota in druge človeške dejavnike ter fazo leta in njeno trajanje.

2.a.3 Mogoč mora biti gladek prehod iz ene faze leta v drugo, ne da bi bilo za to potrebni izjemno znanje in spretnost pilota, budnost, moč ali delovna obremenitev v nobenem od verjetnih pogojev letenja.

2.a.4 Zrakoplov mora biti dovolj stabilen, da pilotu ne postavlja pretiranih zahtev glede na fazo leta in njeno trajanje.

2.a.5 Določiti je treba postopke za normalne operacije, odpovedi in izredne razmere.

▼B

2.a.6 Poskrbeti je treba za opozorila in druga odvračilna sredstva, s katerimi se prepreči preseganje območja normalnega letenja, ki ustreza posameznemu tipu.

2.a.7 Lastnosti zrakoplova in njegovih sistemov morajo omogočati varen izhod iz skrajnih razmer v območju letenja, v katerih se zrakoplov lahko znajde.

2.b Članom posadke morajo biti na voljo operativne omejitve in druge informacije, ki so nujne za varne operacije.

2.c Delovanje proizvodov mora biti zavarovano pred nevarnostmi, ki so posledica neugodnih zunanjih in notranjih pogojev, vključno z okoljskimi pogoji.

2.c.1 Nevarni pogoji ne smejo biti posledica izpostavljenosti pojavom, kot so med drugim neugodno vreme, strele, trki ptic, polja z visokofrekvenčnim sevanjem, ozon itd., ki jih je mogoče razumno pričakovati med delovanjem proizvoda.

2.c.2 Potniške kabine morajo potnikom zagotavljati primerne potovalne pogoje in zadostno zaščito pred kakršno koli pričakovano nevarnostjo, da katere lahko pride med letom in kot posledica izrednih razmer, vključno z nevarnostjo požara, dima, strupenih plinov in hitrega padca tlaka. Poskrbeti je treba za to, da imajo potniki vse razumne možnosti, da se izognejo resnim poškodbam, hitro zapustijo zrakoplov in se zavarujejo pred učinki sil zaviranja v primeru zasilnega pristanka na kopnem ali na vodi. Zagotoviti je treba jasne in nedvoumne znake ali obvestila, ki osebe na krovu poučijo o ustreznem varnem vedenju in mestih, na katerih se nahaja varnostna oprema, ter o njeni pravilni uporabi. Zahtevana varnostna oprema mora biti takoj dostopna.

2.c.3 Pilotske kabine morajo biti urejene tako, da lajšajo izvajanje letalskih operacij, vključno s sredstvi za zavestno spremljanje okoliških razmer in obvladovanje vseh predvidljivih razmer ter razmer v sili. Inštrumenti v pilotski kabini morajo biti razporejeni tako, da ne ogrožajo sposobnosti posadke za opravljanje njihovih nalog, njihova zasnova pa mora preprečevati medsebojne motnje med njihovim delovanjem in napačno uporabo komand.

3. O r g a n i z a c i j e (vključno s fizičnimi osebami, ki izvajajo načrtovanje, izdelavo ali vzdrževanje)

3.a Organizacijam se izdajo potrdila, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

3.a.1 organizacija mora imeti vsa potrebna sredstva za celoten obseg dela. Ta sredstva med drugim vključujejo: objekte in naprave, osebje, opremo, orodja in material, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in hrambo dokumentov;

3.a.2 organizacija mora uvesti in vzdrževati sistem upravljanja, ki zagotavlja skladnost z bistvenimi plovnostnimi zahtevami, in si prizadevati za nenehen razvoj tega sistema;

3.a.3 organizacija mora z drugimi primernimi organizacijami skleniti dogovore, s katerimi po potrebi zagotavlja stalno skladnost z bistvenimi plovnostnimi zahtevami;

3.a.4 organizacija mora uvesti sistem poročanja in/ali obdelave dogodkov, ki ga je treba uporabiti v sistemu upravljanja iz točke 3.a.2 in v dogovorih iz točke 3.a.3, kot prispevek k ciljem za nenehno izboljšanje varnosti proizvodov.

3.b Pogoji iz točk 3.a.3 in 3.a.4 ne veljajo v primeru organizacij za usposabljanje vzdrževalcev.

▼B

PRILOGA II

Zrakoplovi iz člena 4(2)

Med zrakoplove, za katere člen 4(1) ne velja, štejejo tudi zrakoplovi, za katere certifikat tipa ali spričevalo o plovnosti ni bilo izdano na temelju te uredbe in njenih izvedbenih predpisov ter ki sodijo v eno od naslednjih kategorij:

(a) zrakoplovi, ki imajo nedvomen zgodovinski pomen v zvezi s:

(i) sodelovanjem v pomembnem zgodovinskem dogodku; ali

(ii) pomembnim korakom v razvoju letalstva; ali

(iii) pomembno vlogo v oboroženih silah države članice;

in izpolnjujejo eno naslednje merilo ali več:

(i) njihov osnovni načrt se oceni kot starejši od 40 let;

(ii) njihova izdelava se je končala pred najmanj 25 leti;

(iii) v državah članicah je registriranih manj kakor 50 zrakoplovov iste osnovne konstrukcije;

(b) zrakoplovi, načrtovani ali spremenjeni za posebne raziskovalne, eksperimentalne ali znanstvene namene, ki bodo verjetno izdelani v zelo omejenem številu;

(c) zrakoplovi, pri katerih je najmanj 51 % gradnje opravil amater ali neprofitna zveza amaterjev za lastne namene in brez kakršnih koli komercialnih ciljev;

(d) zrakoplovi, katerih osnovni načrt je bil predviden izključno v vojaške namene;

(e) zrakoplovi z največ dvema sedežema, pri katerih prevlečna hitrost ali najmanjša hitrost letenja v konfiguraciji za pristanek ne presega 35 vozlov kalibrirane hitrosti (CAS) in največja vzletna masa (MTOM) ne presega:

(i) 300 kg pri enosedežnem kopenskem letalu; ali

(ii) 450 kg pri dvosedežnem kopenskem letalu; ali

(iii) 330 kg pri enosedežnem amfibijskem ali vodnem letalu s plovci; ali

(iv) 495 kg pri dvosedežnem amfibijskem ali vodnem letalu s plovci, pod pogojem da takrat, ko se uporablja kot vodno letalo s plovci in kot kopensko letalo, ne dosega nobene od ustreznih omejitev MTOM;

(f) „jadralne naprave“ s konstrukcijsko maso manj kakor 80 kg za enosedežne naprave ali 100 kg za dvosedežne naprave, vključno z napravami, ki se vključijo na nožni pogon;

(g) zrakoplovi brez posadke z operativno maso manj kakor 150 kg,

(h) vse drugi zrakoplovi, pri katerih je skupna masa brez pilota manjša od 70 kg.